73. Anna Hallberg (Main speech)

Herr president och ärade parlamentariker! Det har nu gått två år sedan statsministrarna antog Vision 2030 med målet att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region. Jag minns själv med vilken tillförsikt jag presenterade samarbetsministrarnas redogörelse då vi träffades i Sverige 2019, för nästan exakt två år sedan. Ingen av oss kunde då förutspå att den fria rörligheten i Norden mindre än ett halvår senare skulle begränsas till ett minimum.

Under pandemin kom den fria rörligheten i Norden att begränsas på ett sätt som vi inte sett sedan den nordiska passunionen infördes på 1950-talet. Det finns ingen, hoppas och tror jag, som ifrågasatte den nationella beslutsrätten vad gäller gränsfrågor. Men likväl måste vi vara kloka nog att ställa frågor kring hur inreserestriktioner och gränsstängningar genomfördes. Kunde vi har gjort det på ett annorlunda sätt?

Restriktionerna drabbade många, främst i gränsregionerna men även i övriga Norden. Jobb, försörjning och fungerande familjerelationer sattes i fara. Visionen har känts långt borta för många medborgare, och även för företag som varit beroende av att gränserna varit öppna och som har verkat på våra gränser. Redan innan pandemin fanns det en outnyttjad potential i gränsregionerna och i Norden. Vi behöver nu tillsammans återuppbygga tilliten och se till att den potentialen kan frigöras.

Trots att pandemin skapat nya tillfälliga hinder har arbetet med ordinarie gränshinder inte avstannat. Tvärtom har Gränshinderrådet under den här perioden klarat av åtta så kallade ordinarie gränshinder, det vill säga hinder som fanns redan innan pandemin. Jag har två exempel från Sverige.

Det första är att de över 22 000 nordbor som äger ett fritidshus i Sverige nu kan ansöka om ett så kallat samordningsnummer. På så sätt får de lättare tillgång till service, handel och olika tjänster de behöver som stugägare. Det andra exemplet är att frågan om ett erkännande av färöiska körkort i Sverige är löst. Det var ett hinder jag fick frågor om vid sessionen i Stockholm, och jag tycker att det är extra roligt att kunna konstatera det här i dag.

Det är alltså två exempel, och gränshinderrådet har även gjort betydelsefulla insatser under själva pandemin. Gränshinderrådet får ett nytt mandat från årsskiftet. Det nya mandatet kopplas tydligare till visionen och gör det möjligt för Gränshinderrådet att på ett mer konkret sätt lösa de nordiska invånarnas – och även företagens – problem.

Herr president! Våra nordiska invånare behöver kunskap och stöd för att våga arbeta, våga bosätta sig och våga starta företag över gränsen – eller helt enkelt studera i ett annat nordiskt land, flytta till ett annat nordiskt land eller skapa familjer som är beroende av att gränserna är öppna. Det är också till informationstjänsterna som våra invånare vänder sig, både när de ser möjligheter på andra sidan gränsen och när de upptäcker utmaningar och gränshinder.

Vi behöver ytterligare stärka vårt samarbete med och mellan informationstjänsterna och mellan dem och Gränshinderrådet, inte minst för att snabbt kunna lyfta upp problem till den politiska nivån. Det är särskilt viktigt under kristider. De regelbundna rapporterna från informationstjänsten om coronarelaterade störningar har varit värdefulla för vårt gemensamma arbete med att lösa kontinuerligt uppkomna problem. Över hälften av dessa störningar har faktiskt också kunnat lösas.

Det nordiska samarbetet är helt unikt. Vi litar på varandra, vi vill varandra väl och vi jobbar mot samma mål. Men det måste också märkas i våra medborgares vardag. Detta ska vi nu synliggöra på ett ännu tydligare sätt, med gemensamma krafter och stor beslutsamhet. För att vara trovärdiga i det här arbetet är det avgörande att just arbetet mot gränshinder och för ökad mobilitet ligger högt på samtliga nordiska regeringars dagordning.

Upplýsingar

Ræðunúmer

73

Gerð

Main speech

Notandi

Anna Hallberg

Dagsetning

02.11.21 16:30

Mál

Grænsehindringsredegørelse, Dokument 12/2021